

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U101437

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козубцов Ігор Миколайович

2. Kozubtsov Ihor M.

Кваліфікація: к. т. н., 20.02.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.04

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-05-2021

Спеціальність за освітою: “Системи та комплекси військового зв’язку”

Місце роботи здобувача: Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут

Код за ЄДРПОУ: 24978555

Місцезнаходження: вул. Московська, буд. 45/1, м. Київ, 01011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.053.03

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний авіаційний університет

Код за ЄДРПОУ: 01132330

Місцезнаходження: проспект Любомира Гузара, буд. 1, м. Київ, 03058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик:

Тема дисертації:

1. «Теоретичні та методичні основи розвитку методологічної культури ад'юнктів»
2. "Theoretical and methodological fundamentals of development of methodological culture of adjuncts"

Реферат:

1. Об'єкт дослідження – розвиток методологічної культури ад'юнктів у системі професійної підготовки. Мета дослідження полягає у розробці й обґрунтуванні педагогічної системи розвитку методологічної культури ад'юнктів та експериментальній перевірці її ефективності. Практичне значення. Впроваджено в освітній процес комплексні методики: розвитку методологічної культури ад'юнктів; проектування: варіативної складової освітньо-наукової характеристики, освітньо-наукової програми підготовки ад'юнктів, засоби діагностування якості. Наукова новизна. Вперше: обґрунтовано концепцію розвитку методологічної культури ад'юнктів, в основу якої покладено положення про цілісність педагогічної системи розвитку методологічної культури ад'юнктів (концепції та теорії: навчання ад'юнктів основам військово-професійної методології; розвиток через навчальну науково-дослідну діяльність ад'юнктів наукової школи; виховання через суб'єкт-суб'єктну взаємодію в системі науково-методичного супроводу ад'юнктів; цифровізація й адаптивне

управління освітнім процесом ад'юнктури та наукової школи). Вона вміщує блоки: генеральної ідеї, гіпотези, соціальних потреб, наукових фактів, категорій (освітнього процесу), аксіом (динамічного навчання), постулатів, принципів (теорії систем, цілісного педагогічного процесу, формування змісту освіти, процесу навчання, розвивального навчання, виховання, проектування педагогічних технологій, програмованого навчання), поняття (методології, культури, методологічної культури ад'юнктів), положення, закони (педагогіки, навчання), закономірності (педагогічного процесу), умови (психолого-педагогічні, національні традиції, соціально-професійного впливу, впливу кіберпростору, нормативних, вибору педагогічних технологій, технологічних, акмеологічних, організаційних, методичних), судження, програми розвитку; неперервний професійний розвиток особистості ад'юнкта, набуття особистого досвіду в результаті виконання квазіпрофесійної організації наукової та науково-технічної діяльності у період професійної підготовки в ад'юнктурі та нерозривній єдності з науковою школою; поєднання різних методологічних підходів і принципів розвитку методологічної культури; науково обґрунтований добір змісту, форм, методів і технологій професійно-педагогічного вдосконалення, самовдосконалення і саморозвитку в процесі методичної роботи, під час навчання в науковій школі розвитку методологічної культури, а також у процесі самоосвітньої діяльності; обґрунтовано педагогічну систему розвитку методологічної культури ад'юнктів та представлено її модель, яка містить структурно-логічні компоненти: соціально-предметний, мотиваційний (потреби, мотиви, орієнтації), цільовий (мета, завдання), змістовий (освітньо-наукова підготовка, факультативна програма наукової школи), цілевиконавчий (форми, методи, засоби та технології навчання), діяльнісний (рефлексія, діагностування, корекція); розроблено модель науково-методичного супроводу ад'юнктів, яка презентує алгоритм реагування наукового керівника на результати педагогічного процесу (освітнього, розвивального, виховного) через навчальну науково-дослідну діяльність ад'юнктів (технології, форми і методи організації освітнього процесу; визначено організаційно-педагогічні умови розвитку методологічної культури ад'юнктів (формування позитивної мотивації до військово-професійного та методологічного вдосконалення, самовдосконалення і саморозвитку; навчання в науковій школі з розвитку методологічної культури; розвиток суб'єкт-суб'єктної взаємодії в системі науково-методичного супроводу ад'юнктів; стажування у ВВНЗ на посаді наукового керівника); удосконалено критерії розвиненості методологічної культури ад'юнктів: ціннісно-мотиваційний: (ціннісний, мотиваційний, етичний, орієнтаційний); когнітивний: (методологічний, дослідницький, психологічний, рефлексивний, комунікативний, педагогічний, дидактичний, методичний, етичний, моніторингово-діагностичний); операційно-діяльнісний: (аналітичний, прогностичний, проектний, організаційно-управлінський, технологічний, методичний, методологічний, інтелектуальний, комунікативний, рефлексивний, орієнтаційний, дослідницький); суб'єктно-рефлексивний; професійно-важливих якостей; показники критеріїв та рівні розвитку (базовий, достатній, високий); уточнено та конкретизовано зміст поняття «методологічна культура ад'юнктів», його об'єктивного (нормативно-правового, неформального (мораль, традиції), методології (загальна, таємна), наукова мова, знакова складова) та суб'єктного компонентів (суб'єкт («ад'юнкт»)). Досліджено сутність і виявлено специфіку етапів розвитку методологічної культури (класичні: початковий, наукового та професійного становлення дослідника, усвідомленого наукового пошуку, наукової зрілості; культурологічні: пасивний і активний дилетант, пасивний і активний ерудит).

2. The object of research is the development of methodological culture of adjuncts in the system of professional training. The purpose of the study is to develop and substantiate a pedagogical system for developing the methodological culture of adjuncts and experimentally test its effectiveness. Practical significance. Integrated methods have been introduced into the educational process: development of the methodological culture of adjuncts; design of the variable component of educational and scientific characteristics, educational and scientific programs for training adjuncts, means of quality diagnostics. Scientific novelty. For the first time: developed and substantiated the concept of development of methodological culture of adjuncts, which is based on the provisions of: a holistic pedagogical process of the pedagogical system "scientific school" (concepts and theories: teaching adjuncts the basics of military-professional methodology; development through educational research ad of scientific school; education through subject-subject interaction in the system of scientific and methodological

support of adjuncts; digitization and adaptive management of the educational process of adjunct and scientific school). It includes blocks such as general idea, hypothesis, social needs, scientific facts, categories (educational process), axioms (dynamic learning), postulates, principles, theory of systems, holistic pedagogical process, selection of educational content, learning process, developmental learning, education, design of pedagogical technologies, programmed learning), concepts (methodological culture of adjuncts), regulations, laws (pedagogy, teaching), patterns (pedagogical process), conditions (psychological and pedagogical, national traditions, socio-professional influence, influence of cyberspace, normative, choice of pedagogical technologies, technological, acmeological, organizational, methodical), judgments, development programs; continuous professional development of the associate's personality, gaining personal experience as a result of performing a quasi-professional organization of scientific and scientific-technical activities during the period of professional training in post-graduate studies and inseparable unity with the scientific school; combination of different methodological approaches and principles of development of methodological culture; scientifically substantiated selection of content, forms, methods and technologies of professional and pedagogical improvement, self-improvement and self-development in the process of methodical work, while studying in the scientific school of development of methodological culture, as well as in the process of self-educational activity; The pedagogical system of development of methodological culture of adjuncts was substantiated and its model, which includes structural-logical components such as social-subject, motivational, target, semantic, purposeful, activity, was presented; The model of scientific and methodological support of adjuncts, which presents the algorithm of the supervisor's response to the results of the pedagogical process was developed through educational research activities of adjuncts; The criteria of development of methodological culture of adjuncts were improved value-motivational criteria (value, motivational, ethical, orientational); cognitive criteria (methodological, research, psychological, reflexive, communicative, pedagogical, didactic, methodical, ethical, monitoring and diagnostic); operational criteria (analytical skills, forecasting skills, design skills, organizational and managerial skills, technological skills, methodological skills, methodological skills, intellectual skills, communication skills, reflective skills, orientation skills, research skills); subject-reflexive criteria; professionally important qualities criteria; indicators and levels of development (basic, sufficient, high); The content of the concept of "methodological culture of adjuncts", its objective (legal, informal (morality, traditions), methodology (general, secret), scientific language, symbolic component) and subjective components (subject were clarified and concretized. The essence and specifics of stages of development of methodological culture are investigated (classical; culturological). Provisions on the continuous process of development of the methodological culture of adjuncts, features of military-professional activity of adjuncts, methods of research of methodological culture were further developed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хлапонін Юрій Іванович
2. Khlaponin Yurii Ivanovych

Кваліфікація: д. т. н., 05.12.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хлапонін Юрій Іванович
2. Khlaponin Yurii I.

Кваліфікація: д. т. н., 05.12.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Діденко Олександр Васильович
2. Didenko Oleksandr Vasylovych

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Артемов Володимир Юрійович

2. Artemov Volodymyr Yuriiovich

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Лариса Михайлівна

2. Petrenko Larisa Mykhalivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кравець Володимир Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кравець Володимир Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.